

III Semester B.B.A./B.B.A.(A.M.)/B.H.M./B.V.A. (A and M)/B.A.S.L.
Examination, April/May 2023
(NEP)

LANGUAGE SANSKRIT (Paper – III)
Bala Kanda of Champu Ramayana

Time : 2½ Hours

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English.**
2) Answer Q. No. 1 in **Sanskrit only.**

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select the correct answer.

1) चम्पूरामायणस्य कर्ता कः ?

अ) कालिदासः

आ) भासः

इ) भोजः

ई) व्यासः

2) कवीनाम् प्रथमः कः ?

अ) वाल्मीकिः

आ) व्यासः

इ) माघः

ई) भोजः

3) दशमुखः कः ?

अ) रामः

आ) रावणः

इ) भीमः

ई) कृष्णः

4) शुनासीरः कः ?

अ) ब्रह्मा

आ) शिवः

इ) विष्णुः

ई) इन्द्रः

5) रजनीचर राजधानी का ?

अ) अयोध्या

आ) काञ्ची

इ) लङ्का

ई) विशाला

6) सुमन्त्रः कः ?

अ) राजा

इ) नायकः

आ) मंत्री

ई) सेवकः

7) वैश्वानरः दशरथाय किं प्रायच्छत् ?

अ) अन्नं

इ) पायसं

आ) क्षीरम्

ई) धनं

8) नराः पितृणां तर्पणं कैः विदधाति ?

अ) गङ्गाजलैः

इ) सिन्धुजलैः

आ) तुङ्गाजलैः

ई) यमुनाजलैः

9) निखिलजगतिरक्षणे जागरूकः कः ?

अ) शिवः

इ) इन्द्रः

आ) विष्णुः

ई) ब्रह्मा

10) हेरम्बः कः ?

अ) गणपतिः

इ) पशुपतिः

आ) तारापतिः

ई) रम्भापतिः

(1×10=10)

II. प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

Write an essay.

चम्पूकाव्यस्य उगम-विकासमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಚಂಪೂಕಾವ್ಯದ ಉಗಮ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the origin and development of Champukavya.

अथवा/ಅಥವಾ/OR

विष्णुं प्रति देवगणस्य निवेदनं विवृणुत ।

ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕುರಿತು ದೇವಗಣವು ಮಾಡಿದ ನಿವೇದನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe the request to lord Vishnu made by the Gods.

III. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Translate and explain any two Shlokas.

(2×5=10)

1) उपागतौ मिलितपरस्परपमौ बहुश्रुतौ श्रुतिमधुरस्वरन्वितौ ।

विचक्षणौ विविधनरेन्द्रलक्षणौ कुशीलवौ कुशलवनामधरिणौ ॥

2) सन्तापघ्नं सकलजगतां शार्ङ्गचापाभिरामं

लक्ष्मी विद्युल्लसितमतसी गुच्छ सच्छायकायम् ।

वैकुण्ठाख्यं मुनिजनमनश्चातकानां शरण्यं

कारुण्यापं त्रिदशपरिषत्कालमेघं ददर्श ॥

3) कौसल्यायै प्रथममदिशद्भूपतिः पायसार्धं

प्रादादर्धं प्रणयमधुरं केकयेन्द्रस्य पुत्र्यै ।

एते देव्यौ तरलमनसः पत्युरालोच्य भावम्

स्वार्धांशाभ्यां स्वयमकुरुतां पूर्णकामां सुमित्राम् ॥

4) अवभृथेऽवसिते सरयूतदाद् अथ यथायथमुच्चलिते जने ।

दशरथः परिपूर्णमनोरथः पुरमगात्पुरूहूतपुरोपमाम् ॥

IV. गद्यभागम् अनुवदत ।

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate the passage.

(1×8=8)

ततः परमहर्षेण महर्षिणा विधिवदभ्यर्चितः परमेष्ठी “मध्यमलोकेऽपि स्ववृत्तं प्रकाशयितुं किल भवन्तमेवोपतिष्ठमान्नाया अनया भारत्या रामचरितं यथाश्रुतं व्याक्रियताम्” इति व्याहृत्य अन्तरधात् । एनं प्रबन्धं प्रयोक्तुं कः समर्थः ? इति चिन्तामुपगतवति सति भगवति वाल्मीकौ ।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

ತದನು ಹವಿರಾಹರಣಾಯ ಧರಣೌ ಕೃತಾವತರಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಗಿರ್ವಾಣಗಣಾಃ ಶತಮಖಪ್ರಮುಖಾಶ್ಚತುರ್ಮುಖಾಯ ದಶಮುಖಪ್ರತಾಪಗ್ರಿಭೋಷ್ಮ ಸಮ್ಪಲೋಷಣಮಾವೇದ್ಯ ತೇನ ಸಹ ಶರಣಮಿತಿ ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವಾನಂ ಮನ್ವಾನಾ ನಾನಾವಿಧ ಪ್ರಸ್ತುತಸ್ತುತಯಃ ಕ್ಷಿರಾಮ್ಬುರಾಶಿಮಾಸೇದುಃ । ಇತಿ ಪ್ರಣಮ್ಯೋತ್ಥಿತಾನ್ ಏತಾನ್ ಸ್ತುತಿರವಮುಖರಿತಹರಿನ್ಮುಖಾನ್ ಹರಿ ಹಯಪ್ರಮುಖಾನ್ ಅಖಿಲಾನ್ ಅಮರಾನ್ ಅರುಣಾರುಣತಾಮರಸವಿಲಾಸಚೋರೈಃ ಲೋಚನ ಮರೀಚಿ ಸನ್ತಾನೈಃ ಆನಂದಯನ್ ಅರವಿಂದಲೋಚನಃ ಸ್ಫುಟಮಭಾಷತ ।

V. वाक्यत्रयं ससन्दर्भं विवृणुत ।

(3x4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any three** sentences.

- 1) मधुमयफणितीनां मार्गदर्शी महर्षिः ।
- 2) पवमानाः परिस्पन्दितुमपि प्रभवो न भवन्ति ।
- 3) निद्रामुद्रां निखिलजगती रक्षणे जागरूकाम् ।
- 4) पुरैवकिल मम जृम्भारम्भे सम्भूतवाञ्छाम्बवान् ।
- 5) वाचंमूचे सुधाधारां मधुरां मधुसूदनः ।

VI. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2x5=10)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

- 1) नारायणः
- 2) रावणः
- 3) विश्वामित्रः
- 4) भोजः ।